

1.1 ความสัมพันธ์

ความรู้ก่อนหน้า

- ความรู้เกี่ยวกับสมการและกราฟในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- เซต
- จำนวนจริง

goo.gl/Hu9Stk

1.1 ความสัมพันธ์

บทนิยาม 1

ผลคูณคาร์ทีเซียนของเซต A และเซต B คือ เซตของคู่อันดับ (a, b) ทั้งหมดโดยที่ a เป็นสมาชิกของเซต A และ b เป็นสมาชิกของเซต B

ผลคูณคาร์ทีเซียนของเซต A และเซต B เขียนแทนด้วย $A \times B$ (อ่านว่า เอ คูณ บี)
เขียน $A \times B$ ในรูปเซตแบบบอกเงื่อนไขได้ดังนี้

$$A \times B = \{ (a, b) \mid a \in A \text{ และ } b \in B \}$$

1.1 ความสัมพันธ์

ตัวอย่างที่ 1

กำหนดให้ $A = \{1, 3, 5\}$ และ $B = \{a, b\}$ จงหา $A \times B$ และ $B \times A$

1.1 ความสัมพันธ์

เนื่องจากความสัมพันธ์คือเซตของคู่อันดับที่สมาชิกตัวหน้า (จากเซต A) และสมาชิกตัวหลัง (จากเซต B) มีความเกี่ยวข้องกันบางประการ จึงอาจกล่าวได้ว่า ความสัมพันธ์เป็นสับเซตของ ผลคูณคาร์ทีเซียนของเซต A และเซต B หรือเขียนได้ว่า $r \subset A \times B$ และเรียก r ว่า ความสัมพันธ์ จาก A ไป B

1.1 ความสัมพันธ์

บทนิยาม 2

r เป็นความสัมพันธ์จาก A ไป B ก็ต่อเมื่อ r เป็นสับเซตของ $A \times B$

ถ้า $r \subset A \times A$ แล้วเรียก r ว่า ความสัมพันธ์บนเซต A

จากบทนิยามจะเห็นว่า ความสัมพันธ์เป็นเซตที่มีสมาชิกเป็นคู่อันดับ สามารถเขียนแบบแจกแจงสมาชิกหรือแบบบอกเงื่อนไขก็ได้ เช่น

ให้ $A = \{3, 5, 8, 10\}$ และ $B = \{2, 6, 9\}$

$A \times B = \{(3, 2), (3, 6), (3, 9), (5, 2), (5, 6), (5, 9),$
 $(8, 2), (8, 6), (8, 9), (10, 2), (10, 6), (10, 9)\}$

1.1 ความสัมพันธ์

ถ้า r_1 เป็นความสัมพันธ์ “น้อยกว่า” จาก A ไป B

จะได้ว่า $r_1 = \{(x, y) \in A \times B \mid x < y\}$

หรือ $r_1 = \{(3, 6), (3, 9), (5, 6), (5, 9), (8, 9)\}$

ถ้า r_2 เป็นความสัมพันธ์ “เท่ากับ” จาก A ไป B

จะได้ว่า $r_2 = \{(x, y) \in A \times B \mid x = y\}$

หรือ $r_2 = \emptyset$

หมายเหตุ ในกรณีที่ A และ B เป็นเซตของจำนวนจริง อาจละการเขียน $(x, y) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R}$ ไว้ในฐานที่เข้าใจว่า r เป็นความสัมพันธ์บนเซตของจำนวนจริง เช่น

$r = \{(x, y) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R} \mid x^2 + y^2 = 1\}$ อาจเขียนเป็น $r = \{(x, y) \mid x^2 + y^2 = 1\}$

หรือเขียนเฉพาะเงื่อนไขซึ่งบรรยายลักษณะของความสัมพันธ์ เช่น $x^2 + y^2 = 1$

